

‘Je weet nooit hoe lang je ergens blijft’

NEDERLAND SCHENDT RECHTEN ASIELZOEKERSKINDEREN

Mag ik blijven of niet; duizenden asielzoekerskinderen wachten jaren in onzekerheid op het antwoord. Ondertussen moeten ze talloze keren verhuizen. Dit veroorzaakt ontwikkelingsproblemen en psychische klachten. Nederland schendt het Kinderrechtenverdrag. Stop hiermee en zorg voor kleinschalige, humane opvang op één plek, zeggen UNICEF en haar partners*).

TEXST MAAIKE DE HON. BEELD GUUS SCHOONWILLE

Toen we na de zomer weer weg moesten, had ik echt geen zin meer. We moesten voor de elfde keer verhuizen. Ik was heel boos,’ vertelt Primrose (14) uit Oeganda. Zij moest in vijf jaar dertien keer verhuizen. Primrose is geen uitzondering; de zes- tot achttuizend kinderen die in asielzoekerscentra (azc’s) verblijven, moeten vaak verkassen. Dat betekent: steeds opnieuw de vertrouwde omgeving verlaten en afscheid nemen van vrienden, school en sportclubs. Daardoor lopen ze vaak een achterstand op school op. Ook durven ze geen nieuwe vrienden meer te maken uit angst die ook weer kwijt te raken. Veel kinderen krijgen depressieve klachten, gedragsproblemen en ontwikkelingsachterstanden.

Kleinschalige opvang

Onderzoek van de Werkgroep Kind in azc waarvan UNICEF deel uitmaakt, heeft aangetoond dat de vele verhuizingen schadelijk zijn voor de ontwikkeling en de psychische gezondheid van asielzoekerskinderen. Dat betekent ook dat het ‘rondsturen’ van kinderen in strijd is met het Internationale Kinderrechtenverdrag, dat voor alle kinderen geldt. Nederland heeft het verdrag ondertekend en moet zich daaraan houden

Kleinschalige, humane opvang

UNICEF’s Karin Kloosterboer is voorzitter van de Werkgroep Kind in azc en dringt er bij de regering op aan maatregelen te nemen om het aantal verhuizingen te beperken. ‘Kinderen moeten op één plek worden opgevangen vanaf het moment dat ze in Nederland aankomen totdat ze definitief mogen blijven of terug moeten naar het land van herkomst. We pleiten voor kleinschalige, humane opvang. Op die manier kunnen zij naar één school en vrienden hebben op één plek. We hebben daar een plan voor. Hierover zijn we in gesprek met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Tweede Kamer. Iedereen is inmiddels wel doordrongen van de schade die het vele verhuizen veroorzaakt, maar er is nog geen structurele oplossing. Tot nu toe wegen logistieke, financiële, beheersmatige belangen zwaarder dan het belang van de kinderen. Dat is treurig én in strijd met het Kinderrechtenverdrag.’ ●

* UNICEF werkt samen in de Werkgroep Kind in azc met Defence for Children, VluchtelingenWerk, Stichting Kinderpostzegels Nederland, Kerk in Actie en andere organisaties (www.kind-in-azc.nl)

**PRIMROSE NAGAWA (14)
KWAM VIJF JAAR GELEDEN
VANUIT OEGANDA. SINDSDIEN
MOESTEN HAAR MOEDER EN ZIJ
DERTIEN KEER VERHUIZEN.**

'De eerste week zaten we in de opvang op Schiphol. Daarna bracht een donkere auto ons naar Crailo. Ik ging naar de internationale schakelklas, maar na drie maanden mocht ik al naar een gewone basisschool. Daar was het heel leuk. Er was één meisje dat mij met alles hielp. Zij was zo lief. Op een vrijdagmiddag toen ik thuiskwam, zei mijn moeder dat we maandagochtend moesten verhuizen. Ik kon geen afscheid meer nemen van de kinderen met wie ik anderhalf jaar in de klas had gezeten. Het meisje met wie ik alles samen deed, heb ik nooit meer gezien.'

Toeristenseizoen

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) bracht Primrose en haar moeder naar vakantiepark Duinrell in Wassenaar waar ze tot de voorjaarsvakantie bleven. Toen moesten ze naar Almelo verhuizen, maar na een week werden ze teruggebracht. Na een paar weken moesten ze daar definitief weg omdat het toeristenseizoen begon. 'Weer moest ik vrienden achterlaten. Dit keer gingen we naar Ter Apel. Ik was kwaad, maar je kunt niks doen. Ze zeggen gewoon: je moet over twee dagen hierheen en dan sturen ze een auto.'

Primrose zat intussen in groep 8 van de basisschool. In dat jaar verhuisden ze zes keer van Ter Apel naar Velp en weer

terug. 'In Velp heb ik geen vrienden gemaakt. Ik kon het niet meer opbrengen. Soms ging ik naar buiten om het van me af te schreeuwen, ik kon niet meer.'

Dreiging

Tegen de zomervakantie werden ze naar Almere overgebracht, om na een paar weken weer door te gaan naar Ter Apel. Op de azc-school ging Primrose naar het vmbo-basis, maar ze eindigde het eerste jaar op havo/vwo-niveau. Intussen waren ze naar Emmen verhuisd, maar met de bus kon ze naar school in Ter Apel blijven gaan. Helaas moet ze het tweede jaar havo/vwo op een gewone school opnieuw doen. 'Ik had al veel verder kunnen zijn, maar soms lukt het niet op school als je zo vaak moet verhuizen. Ik kon me vaak niet goed concentreren. Er was ook steeds de dreiging dat we teruggestuurd zouden worden.'

Kinderpardon

Sinds juli weet Primrose dat ze onder het kinderpardon vallen. 'Mijn moeder zegt: "Denk nu aan de toekomst.",

maar ik kan het niet achter me laten. Ik ben erg veranderd. Toen ik hier kwam, was ik een engeltje. Nu ben ik emotioneler en agressiever. Als mensen over mij praten, word ik heel boos; dan krijg ik het warm van binnen en wil ik iets kapot maken. Ik denk dat dat komt door al het verhuizen. Dat is nu voorbij maar het idee dat andere kinderen nog in deze situatie zitten, maakt mij verdrietig.'

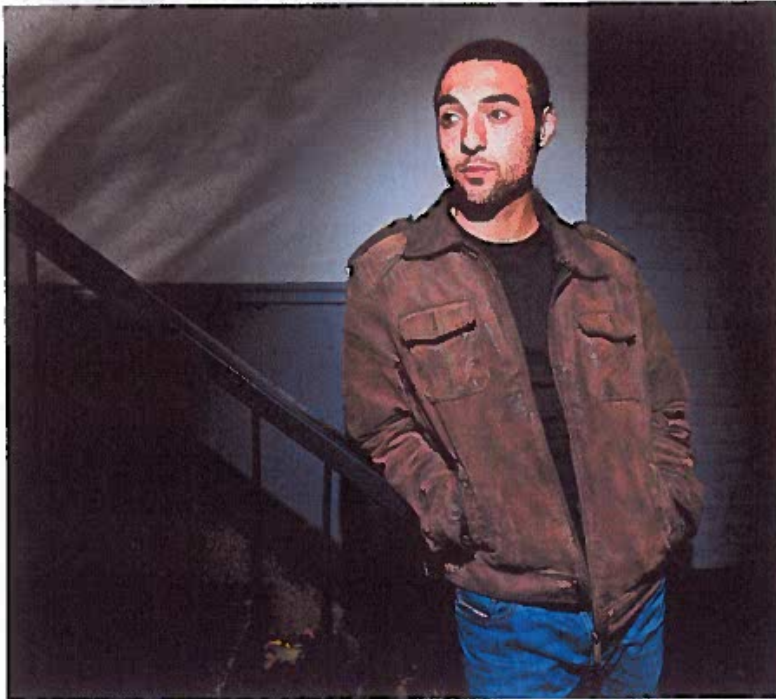
**'HET MEISJE MET
WIE IK ALLES
SAMEN DEED,
HEB IK NOOIT
MEER GEZIEN'**

Primrose Nagawa (14)

Lees ook het verhaal van Emin Azimov >>

Primrose is in vijf jaar dertien keer verhuisd.

EMIN AZIMOV (20) VLUCHTTE DERTIEN JAAR GELEDEN MET ZIJN OUDERS EN ZUSJE (14) MET DE AUTO VANUIT AZERBEIDZJAN NAAR NEDERLAND. SINSDIEN MOESTEN ZE NEGEN KEER VERHUIZEN.

'Van de reis herinner ik me weinig, ik wist wel dat we niet meer zouden terugkomen en dat ik opa en oma nooit meer zou zien.' Na enkele dagen in de wachtruimte van Ter Apel kon het gezin in een caravan afwachten of ze recht hadden op een asielprocedure. Toen dat na vier maanden het geval bleek, werden ze overgeplaatst naar het azc Wijchen. Ze zouden binnen een jaar horen of ze konden blijven. Het werden er dertien. In Wijchen had Emin het best naar zijn zin. 'We woonden er steeds met ongeveer dezelfde mensen. Het azc was een vredig dorpje.' Na vier jaar moesten ze verhuizen naar Rheden, waar alles anders was. 'Het verloop was er groot en er waren veel

ruzie's in het azc. Ik begon met roken, blowen en drinken.'

Blowen om te vergeten

Na acht maanden verhuisde de familie naar Aalten. Achteraf vindt Emin dit de beste plek waar ze gewoond hebben, maar het ging er niet goed met hem. 'Zo'n verhuizing sloopt je. Je kunt niets opbouwen; geen vrienden of sociaal leven. Dat heb je wel nodig om een beetje *drive* te hebben om op te staan en naar school te gaan.' Hij spijbelde en blowde veel. 'Ik wilde alles vergeten: de procedure, de hele situatie. Sommige kinderen worden depressief van die verhuizingen, ik belandde op mijn vijftiende in de criminaliteit, maar daar praat ik liever niet over.'

Workshops rappen

Vanuit Aalten moest het gezin twee keer terug naar Ter Apel en van daaruit weer naar een andere plek. Telkens konden ze na een week terug naar hun caravan in Aalten. 'Al dat verhuizen is niet nodig. Dat doen ze expres. Om je weg te pesten.'

Toen ze in 2011 naar Katwijk verhuisden, nam Emin een besluit. 'Mijn

Op www.tell-me.nl staan kinderen in azc's centraal. De site is zowel een platform voor de kinderen zelf als een bron van informatie voor hen en voor alle andere mensen die geïnteresseerd zijn in het leven van deze kinderen.

moeder had allemaal ziektes gekregen en werd regelmatig opgenomen in een kliniek. Ik besloot om me voortaan op goede dingen te storten. Zo heb ik hier een jeugdhonk geregeld.' Ook geeft Emin workshops rappen en was hij begeleider op een zomerkamp. Half juli kwam dan eindelijk, dankzij het kinderpardon, de verblijfsvergunning. Helaas sloeg daarna het noodlot toe. 'Begin augustus is mijn vader overleden aan een hartaanval. Ik weet zeker dat het van de stress kwam. Het is zo zuur. Hij heeft er nauwelijks van kunnen genieten dat er na dertien jaar een eind was gekomen aan de onzekerheid. Hij had zoveel plannen.' ●

'ZO'N VERHUIZING SLOOPT JE, JE KUNT NIETS OPBOUWEN'

Emin Azimov (20)